MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO

Seduta tas-27 ta' Novembru, 2008

Appell Kriminali Numru. 224/2008

Il-Pulizija
(Spt. A. Mallia)
Vs
Nicholas Mallia

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta’ Gudikatura Kriminali talli

1. fit-30 ta’ Dicembru, 2004, bejn is-2.00 p.m. u t-8.00 p.m., mill-Kalkara w mill-Birgu, b’diversi atti li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi w maghmulin b’rizoluzzjoni wahda, kkommetta serq ta’ tnejn u ghoxrin (22) skip li l-valur taghhom huwa ta’ LM200 il-wiehed u li bhala valur globali jlahhaq it-tlett elef u tmien mitt lira Maltin (Sic!) (LM4400), liema serq huwa kkwalifikat bil-valur, bil-hin u bil-persuna;
2. fl-istess cirkostanzi, xjentement laqa’ ghandu hwejjeg misruqa, mehuda b’qerq, jew akkwistati b’reat jew indahal biex imexxihom;

3. fl-istess cirkostanzi, ezercita jedd li jippretendi li ghandu, gieghel bl-awtorita' tieghu nnifsu, fixkel lil xi hadd fil-pussess ta' hwejgu jew b'xi mod iehor kontra l-ligi indahal fi hwejjeg haddiehor.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-3 ta' Lulju, 2008, li biha, ddikjarat lill-appellant mhux hati tal-ewwel u t-tieni akkuza migjuba fil-konfront tieghu u konsegwentement illiberatu mill-istess akkuzi w, wara li rat l-artikolu 85 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, sabet lill-appellant hati tat-tielet akkuza migjuba fil-konfront tieghu w ikkundannatu multa ta' hames mitt Euro (€ 500).

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fil-15 ta' Lulju, 2008, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata, billi tikkonfermaha fejn ma sabitx lill-appellant hati ta' l-ewwel u t-tieni imputazzjoni, filwaqt li talab li thassaraha w tannullaha fil-parti fejn sabet lill-appellant hati tat-tielet imputazzjoni w tilliberah minn kull imputazzjoni, htija w piena.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant, fil-qosor, huma s-segwenti w cioe' :- li l-Ewwel Qorti ma setghget qatt legalment u ragjonevolment ssibu hati tat-tielet imputazzjoni ta' ragjon fattasi a bazi tal-provi prodotti quddiemha w konsegewentment ghamlet apprezzament hazin tal-provi. F' dal-kaz ma hemmx dubju li kemm il-Kunsill Lokali tal-Birgu kif ukoll dak tal-Kalkara ma kellhom ebda dritt li jibqghu jgawdu mill-uzu tal-iskips. Ghalhekk l-appellant ma seta' qatt legalment icahhadhom minn xi dritt ta' uzu illi huma seta' kellhom. Ladarba r-relazzjoni legali bejn il-Kunsill u l-appellant kienet spiccat, ghax it-tender kien skada, konsegwentement id-dritt taghhom ghall-uzu ta' dawn l-iskips kien spicca wkoll. Kien tqabbad kuntrattur iehor li ma kellu ebda dritt jaghmel uzu minn dawn l-iskips. Bhala proprjetarju ta' dawn l-iskips, l-appellant kellu kull

dritt li jigbor dawn l-iskips u li ma jhallix lill-kuntrattur ta' warajh li ha t-tender, jaghmel uzu minn dawn l-iskips tieghu w jaghmel gwadann a skapitu tieghu. Hu kellu kull dritt li jiehu lura dak li kien tieghu. Bl-ebda mod ma cahhad lil terz minn xi dritt li seta' kellu. Li s-sindki taz-zewgt ibliet ma gabu ebda prova li l-iskips kienu saru taghhom wara li l-ko-operattiva li kienet il-proprjetarja taghhom kienet falliet. Inoltre hemm element iehor tar-reat li hu mankanti ghax l-appellant f' ebda hin ma seta kien jaf illi z-zewg kunsilli kienu kuntrarji ghat-tehid tal-iskips. Ghalhekk la jikkonkorru l-elementi materjali kif ukoll dak morali w konsegewentment l-appellant kellu jigi liberat mit-tielet imputazzjoni wkoll.

Semghet it-trattazzjoni;

Rat l-ordni taghha biex il-kawza tigi rikjamata ghas-seduta tal-lum ghas-sentenza;

Ikkonsidrat;

Illi l-fatti li taw lok ghal din il-prosekuzzjoni kienu brevement is-segwenti:-

Il-Ko-operattiva Indafa Pubblika kienet hadet it-tender biex tnaddaf l-inhawi tal-bliet tal-Birgu w l-Kalkara. F' xi zmien din il-Ko-operattiva falliet u halliet xi *skips* li kienu jappartjenu lilha f' dawn l-inhawi. Dawn l-iskips kienu nxtraw minn flus is-sebghin membru cirka tal-ko-operattiva li fosthom kien hemm l-appellant. Meta falliet il-Ko-operattiva, l-membri individwali baqghu jaghmlu uzu minn dawn l-iskips. Umbaghad it-*tender* kien ittiehed minn ditta li jisimha Superlative Cleaners li taghha l-appellant kien membru w bhala kuntrattur kien responsabbli ghall-gbir tal-iskart mill-Birgu, Kalkara u l-Isla. Hu kien ukoll responsabbli ghall-hsarat tal-iskips. Meta t-*tender* tal-appellant spicca w t-*tender* inghata lill-kuntrattur iehor, dan tal-ahhar baqa' jaghmel uzu mill-istess skips. Biex ma jibqax isir dan l-uzu mill-istess *skips*, l-appellant mar bil-vettura CBB 241 tieghu u gabar dawn l-iskips li kien jirritjeni li kienu proprjeta' tieghu. Di fatti gabar zewg *skips* mill-Birgu w tlettax mill-Kalkara. L-iskips l-ohra li l-

appellant jghid li ma kienux tieghu, hallihom hemm. Peress li s-Sindku tal-Birgu ra lill-appellant jghabbi dawn l-iskips, sar rapport u l-appellant gie arrestat fuq serq u sussegwentement akkuzat bl-akkuzi odjerni.

Illi l-appellant instab hati mill-Ewwel Qorti biss tar-reat ta' *"ragion fattasi"* jew dak li jissejjah *"the exercise of a pretended right"* . Illi din l-azzjoni bazata fuq l-Artikolu 85 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta hija speci ta' zona grigja bejn il-kamp civili u dak kriminali, tant li Sir Andrew Jameson, meta kien qed jigi abbozzat il-Kodici Penali Malti, kien osserva fir-Rapport tieghu fir-rigward li :-

"It is doubtful whether acts of this kind would not be better left to the operation of the ordinary civil remedies by way of interdict of or claim for damages....." (Ara Prof. Sir Anthony Mamo - Notes on Criminal Law" (Parti Speciali) Vol. II)

Illi l-elementi tar-reat in dizamina gew magisterjalment migbura fid-definizzjoni analitika moghtija mill-Imhallef W. Harding fis-sentenza ta' din il-Qorti fil-kawza **" Il-Pulizija vs. Giuseppe Bonavia et. "** (App. Krim. 14.10.1944 , Vol.XXXII - IV, p.768) u dawn jinkludu :-

a) att estern li jimpedixxi persuna ohra minn dritt li hija tgawdi, u li jkun sar bid-dissens esplicitu jew implicitu ta' dik il-persuna .

b) l-imputat irid jemmen li qed jagixxi bi dritt ;

c) ix-xjenza tal-imputat li qed jiehu b'idejh dak li suppost jiehu tramite l-process legali;

d) li l-att ma jinkwadrax ruhu f'reat aktar gravi .

Illi kif dejjem gie ritenut element importanti kostituttiv ta' dar-reat hu dak intenzjonali fis-sens li l-agir ta' dak li jkun irid ikun maghmul bil-hsieb li hu qed jezercita dritt li jahseb li ghandu ghad-distinzjoni mir-reati ta' serq jew danni volontarji fuq proprjeta' ta' haddiehor per ezempju. Ghalhekk hemm bzonn li issir indagni fuq il-movent li jkun wassal lill-persuna li ikkommettiet dar-reat biex taghmel dak li ghamlet. L-element materjali invece jikkonsisti filli

wiehed jippriva persuna ohra minn xi dritt fuq haga li ghandu id-dgawdija taghha.

Ir-reat ma jissussistix meta l-att materjali jikkonsisti fir-retenzjoni ta’ pussess li dak li jkun gja ikollu. Hemm bzonn li jkun hemm att pozittiv li jippriva lit-terz, jew ifixklu fil-pussess tal-haga ghax kif jghid il-CARRARA (Prog. Parte Speciale Vol.5 para. 2850 :-

“L’ atto esterno deve privare altro contro sua voglia di un bene che gode. Chi e’ nell’attuale godimento di un bene e continua a goderne a dispetto di chi non voglia; non delinque perche’ la legge protegge lo “stato quo”, il quale non puo’ variarsi tranne per consenso degli interessati o per decreto della autorita’ giudiziale .”

Issa fil-kaz in ezami, ma hemmx dubju li kien l-appellant li fil-fatt kien ha l-iskips, pero' isostni li dan ghamlu ghax kien jirritjeni li kienu tieghu. Isostni dan ghax deherlu li la kien hareg il-flus ghalihom meta kienu inxtraw mill-ko-operattiva li hu kien membru taghha, allura kienu tieghu. Din il-Qorti pero' ma tistax tifhem fuq hix inhi bbazata l-pretensjoni tal-appellant. Ladarba kif isostni hu l-iskips kienu nxtraw mill-ko-operattiva li kien fiha sebghin membru, kif , ghax din falliet dawn l-iskips saru tieghu? Certament li dak li ried isir kien li ssir likwidazzjoni skond il-ligi tal-ko-operattiva w wara, jekk ikun fadal assi x' jinqasmu bejn il-membri, dawn jaqsmu dawk l-assi bejnithom fi flus jew "*in kind*" skond is-sehem taghhom fil-ko-operattiva w skond il-Ligi tal-Ko-operattivi. Imma ma jistax membru jaqbad u jiehu dak li jidhirlu. Ghalhekk il-pretensjoni li dawn l-iskips kienu tal-appellant mix sorretta minn xi prova legali w tibqa' biss pretensjoni.

Ghalkemm il-Qorti tifhem li l-appellant seta' hassu urtat li jara dawn l-iskips, li in parti setghu nxtraw bi flusu, jintuzaw minn kuntrattur iehor li kien ha t-*tender*, ma setax *di privato braccio* jaqbad u jiehu dak li kien jippretendi li kien tieghu (anki jekk stess haseb hekk). Tajjeb jew hazin, dawn l-iskips kienu qed jintuzaw miz-zewg Kunsilli Lokali tal-Birgu w l-Kalkara w mill-kuntrattur il-gdid w, qabel ma

jaqbad u johodhom, kien imissu ftiehem ma' dawn iz-zewg Kunsilli w mal-kuntrattur.

Ghar-rigward tal-aggravju li hu ma setax ikun jaf li dawn il-Kunsilli kienu ser joggezzjonaw li johodhom, dan hu nfondat ghax hu seta' facilment ippreveda li ser ikun hemm oppozizzjoni minn dawn il-Kunsilli malli jindunaw li f' hakka t-ghajn ser jigu privi mir-recipjenti fejn il-pubbliku tal-lokalita' kien jiddepozita l-iskart. Di fatti hekk gara w, kif nehhihom minn posthom, sar rapport u l-appellant gie effettivament arrestat. L-appellant imissu fehem li kien hemm id-dissens implicitu ta' dawn iz-zewg Kunsilli. X' aktarx li hu fehem u ghalhekk agixxa kif agixxa ghax ippreveda li ma kienx ser jithalla jiehu dawn l-iskips kif gieb u lahaq kieku stess talab lill-Kunsilli biex ikun jista' jaghmel dan.

Jekk l-appellant kellu xi pretensjoni fir-rigward ta' dawn l-iskips, imissu agixxa *'ope magisterium"* billi jirrikorri fil-Qrati, wara li jkun interpella inutilment jew lill-likwidatur tal-Ko-operattiva - jekk kien hemm - u l-membri taghha, kif ukoll lill-Kunslli Lokali koncernati w lill-kuntrattur il-gdid li kien ha t-t*ender*. Minnflok ghazel li jiehu *"short cut"* u *di privato braccio* u minkejja d-dissens implicitu tal-Kunslli w tal-kuntrattur l-gdid, agixxa kif agixxa, ghax kien jemmen li qed jagixxi bi dritt, dritt li *prima facie* lanqas biss jidher li kellu.

Ghalhekk fil-fehma ta’ din il-Qorti jikkonkorru l-elementi kollha tar-reat dedott kontra l-appellanti kemm dawk materjali kif ukoll l-element morali.

Illi ma hemm ebda aggravju dwar il-piena *"ut sic"* u, f' kull kaz, ma jidhirx li hemm lok li din tigi varjata ghax la hija barra mill-parametri legali w lanqas hija sproporzjonata fic-cirkostanzi u ghalhekk din il-Qorti ma thossx li ghandha b’xi mod tiddisturba d-diskrezzjoni tal-Ewwel Qorti.

Ghal dawn il-motivi, l-appell qed jigi michud u s-sentenza appellatta konfermata fl-intier taghha.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------